

NOTĂ INFORMATIVĂ

a președintelui raionului Ștefan Vodă pentru anul 2016

Legea nr. 436/2006 a administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 53 alin.(1), lit. q), ca atribuție a președintelui raionului, prezentarea, la solicitarea Consiliului raional, a informației despre activitatea sa și a serviciilor publice din subordine.

Președintele raionului răspunde în fața alegătorilor de buna funcționare a administrației publice a raionului. Deopotrivă, reprezintă raionul în relațiile cu celelalte autorități publice, cu persoane fizice și juridice, din Republica Moldova și străine, precum și în justiție. Președintele raionului răspunde de buna funcționare a aparatului președintelui și instituțiilor subordonate Consiliului raional.

Este un scurt bilanț al activității președintelui, vicepreședintelor și al aparatului președintelui raionului, direcțiilor și instituțiilor subordonate Consiliului raional.

I. ORGANIZAREA, FUNCȚIONAREA ȘI COORDONAREA APARATULUI PREȘEDINTELUI

Echipa de conducere și-a împărțit atribuțiile astfel încât coordonarea generală a revenit președintelui, vicepreședinților și secretarului Consiliului raional fiindu-le delegată coordonarea unor domenii de activitate și compartimente funcționale din aparat.

Trecând la atribuțiile proprii, prima, prevăzută de lege, dar și cea mai importantă, din care decurg și celelalte, este asigurarea respectării Constituției, punerea în aplicare a legilor, a ordonanțelor și hotărârilor Guvernului Republicii Moldova, a deciziilor Consiliului raional Ștefan Vodă și a actelor normative. În acest sens, în perioada de referire, s-a urmărit ca imediat de la adoptarea și publicarea actelor normative să se stabilească măsurile necesare pentru punerea în aplicare a sarcinilor reieșite din acestea prin stabilirea compartimentelor din cadrul aparatului președintelui raionului, serviciilor publice specializate și instituțiilor subordonate, care au obligații de a îndeplini sarcinile stabilite.

Aparatul președintelui raionului, direcțiile și instituțiile subordonate Consiliului raional Ștefan Vodă, în funcție de domeniul de activitate, au redactat proiectele de dispoziții și decizii, în vederea emiterii sau a adoptării acestora.

În desfășurarea ședințelor Consiliului raional s-au respectat procedurile prevăzute de

Legea privind administrația publică locală, Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului raional Ștefan Vodă, fapt ce a permis formularea de întrebări și interpelări, exprimarea de opinii și argumente.

Am optat permanent pentru dezvoltarea raionului și îmbunătățirea serviciilor sociale asigurate de Consiliul raional, pentru refacerea infrastructurii raionului, susținerea educației, culturii și a sănătății.

Consiliul raional Ștefan Vodă, ca autoritate deliberativă, în cursul anului 2016, s-a întrunit în 6 **ședințe**, din care 4 ședințe ordinare și 2 ședințe extraordinare. Au fost adoptate 75 decizii.

Consider, că deciziile adoptate au reglementat domenii importante pentru administrarea publică a raionului. Despre modul de executare a deciziilor secretarul Consiliului raional a informat plenul Consiliului la fiecare ședință desfășurată.

În exercitarea atribuțiilor președintelui raionului, în anul 2016 au fost emise 143 dispoziții ce țin de activitatea de bază și 232 dispoziții cu caracter personal.

În baza deciziei Consiliului raional se editează Monitorul Oficial. În anul 2016 au fost tipărite 5 numere ale Monitorului Oficial al raionului Ștefan Vodă și au fost publicate 75 decizii, unele avize.

Pentru asigurarea transparenței în activitatea Consiliului raional Ștefan Vodă și promovarea imaginii funcționează site-ul, care conform analizei a Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” publicate la 29 noiembrie 2016, pagina WEB a Consiliului raionul Ștefan Vodă s-a plasat pe locul șase. Aceasta denotă că am avansat.

Activitatea juridică

Reprezentarea în instanță a Consiliului raional, președintelui s-a realizat de către specialistul din serviciu juridic, aparatul președintelui care pe parcursul anului 2016 a participat în instanța de judecată pe 8 dosare cu caracter civil. Șase dosare sunt încheiate. La finele anului 2016, în evidențele noastre au rămas înregistrate doar două dosare.

În domeniul serviciului civil (de alternativă) au fost primite și examinate 11 cereri pentru satisfacerea serviciului de alternativă dintre care acceptate nouă, alte **15** persoane au fost trecute în rezervă.

Ce ține de politica de cadre pentru perioada de raport au fost organizate și desfășurate 4 concursuri la funcțiile publice vacante. Rămân vacante două funcții.

Pentru amenajarea teritoriului și implementarea legislației în domeniul urbanismului au fost desfășurate **3** ședințe ale Consiliului Urbanistic, au fost elaborate și coordonate **93** scheme de amplasare a obiectelor, s-au eliberat **102** certificate de urbanism la proiectare, 19 certificate informative, 2 certificate au fost anulate pe motiv de necompletare a dosarelor, **56** autorizații de construire și **12** autorizații de desființare.

Pentru completarea și expertiza valorii documentelor, organizarea păstrării lor, soluționarea cererilor cu caracter socio-juridic ale cetățeniilor și organizațiilor de către serviciul arhivă au fost verificate **5381** de dosare, preluate din instituțiile la depozitare **600** dosare.

Pe parcursul activității în anul 2016 am urmărit **îmbunătățirea relațiilor de colaborare cu primăriile din raion** pentru dezvoltarea social-economică a raionului. În cadrul ședințelor organizate cu primarii am discutat despre probleme ce țin de situația excepțională în raion, asigurarea condițiilor copiilor și pedagogilor pentru educație de calitate, alimentația copiilor, implementarea proiectelor pentru dezvoltarea infrastructurii și multe altele, am avut un dialog constructiv și eficient. Situația din localități este rezultatul muncii comune.

O bună colaborare am înregistrat cu serviciile desconcentrate. În cadrul celor 52 de ședințe de lucru am discutat cu conducătorii pe diverse probleme curente de rang raional.

II. FINANȚAREA

În calitate de ordonator principal de credite am contribuit la încasarea veniturilor de către instituțiile abilitate cu acest drept și am asigurat gestionarea resurselor bugetare, în conformitate cu competențele conferite de lege pentru finanțarea serviciilor și activităților de interes raional.

În anul 2016 **veniturile bugetare** s-au cifrat la valoarea de **132757,1 mii lei**, principalele surse fiind:

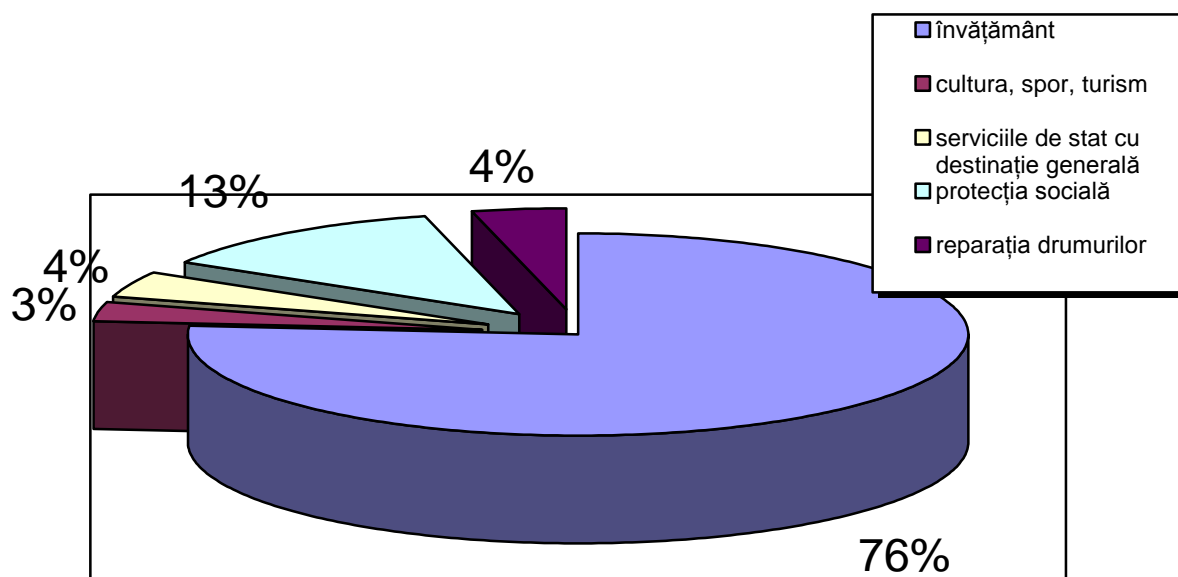
- 1. Veniturile proprii, , inclusiv veniturile colectate ale instituțiilor bugetare, care s-au realizat în valoare de 15332,5 mii lei sau la nivel de 101,4% din cele planificate.**

2. Transferurile de la bugetul de stat s-au cifrat la valoarea de 117424,6 mii lei, ceea ce constituie 100 % din cele planificate.

Pentru a atinge acești indicatori meritorii, conducerea și specialiștii inspectoratului fiscal, al direcției finanțe utilizează în activitatea sa metode de convingere pentru a asigura acumularea impozitelor, ci nu de constrângere. Și doar în cazuri mai speciale este solicitată și implicarea președintelui raionului. Preocuparea permanentă a fost să realizăm o utilizare legală, oportună și eficientă a veniturilor bugetare, în conformitate cu prevederile legale.

Vă informez că nivelul cheltuielilor bugetare aferente anului 2016 a fost de **119577,1 mii lei.**

*Structura cheltuielilor bugetului raional în aspect funcțional
(din volumul total al cheltuielilor)*

III. RELAȚII PUBLICE

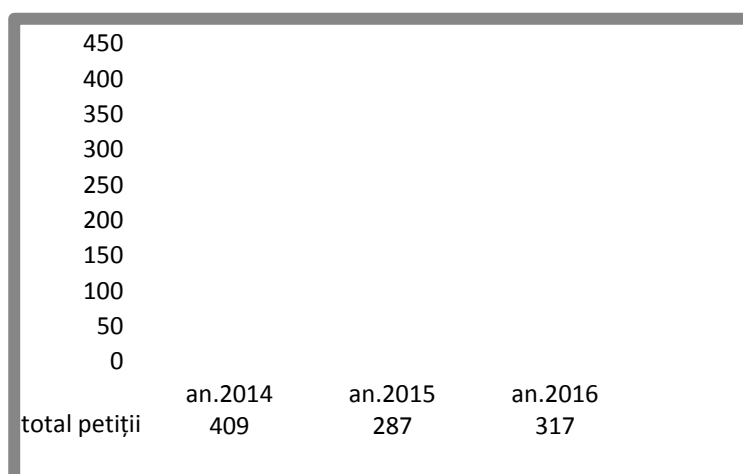
a) Relația cu cetățenii

În perioada de raportare, ianuarie-decembrie 2016, în adresa președintelui raionului Ștefan Vodă au parvenit 317 petiții. În comparație cu anii precedenți se observă o majorare a numărului de petiții parvenite din teritoriu direct președintelui raionului, , inclusiv prin intermediul organelor centrale: ministerelor, agențiilor

nonguvernamentale, etc. și anume:

- ❖ Casa Națională de Asigurări Sociale-25
- ❖ Cancelaria de Stat a Republicii Moldova-12
- ❖ Aparatul Președintelui Republicii Moldova-3
- ❖ Parlamentul Republicii Moldova -1
- ❖ Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei-2
- ❖ Centrul de Asistență Juridică pentru persoanele cu dezabilități-1
- ❖ Deputatul Parlamentului Republicii Moldova, Vladimir Țurcan-1
- ❖ Federația de Lupte din Republica Moldova-1
- ❖ Altele: raionul Ocnița-1, raionul Cantemir, or. Căușeni-1, mun. Chișinău-3, or. Cahul-1.

Dinamica numărului de petiții adresate președintelui raionului Ștefan Vodă pe anii 2014-2016

Petițiile sunt înregistrate, luate la control, ținându-se o strictă evidență și verificare zilnică a termenului de examinare conform Registrului pentru propuneri, sesizări, cereri și reclamații ale cetățenilor.

Similar anilor precedenți, cel mai mare număr îl înregistrează petițiile privind acordarea unui ajutor financiar. Analiza tematicilor din tabela nr.1 reflectă problemele expuse de cetățeni.

Tabelul nr. 1

Numărul și tematica problemelor abordate de cetățeni în petițiile adresate președintelui raionului Ștefan Vodă pe parcursul anului 2016

Nr. d/r	Tematica problemelor	Număru l petițiilor	Nr. petiții în lucru
--------------------	-----------------------------	------------------------------------	---------------------------------

1	Problemele sănătății, condiții de trai, incendii, (ajutor financiar)	138	11
2	Domeniul educațional	5	
3	Probleme legate de asistența socială (ajutor material)	95	
4	Probleme ce țin de gazificare, apă, canalizare	2	
5	Probleme legate de spațiul locativ, privatizări, indemnizații	9	
6	Abuzul de putere, depășirea atribuțiilor de serviciu	1	
7	Situații de conflict	14	
8	Activitatea autorităților administrației publice locale	1	
9	Problemele transportului, drumurilor, construcțiilor	3	
10	Accesul la informație,	7	
11	Probleme legate de medicină, ocrotirea sănătății	1	
12	Reabilitarea, despăgubiri ale represiunilor politice	5	
13	Litigiu funciar	1	
14	Munca (remunerarea, angajarea și concedierea)	1	
15	Atribuirea cotei de teren, cotei valorice	5	
16	Acordarea creditelor, indemnizațiilor	1	
17	Activitatea agenților economici	2	
18	Uniunea veteranilor războiului din Afganistan	1	

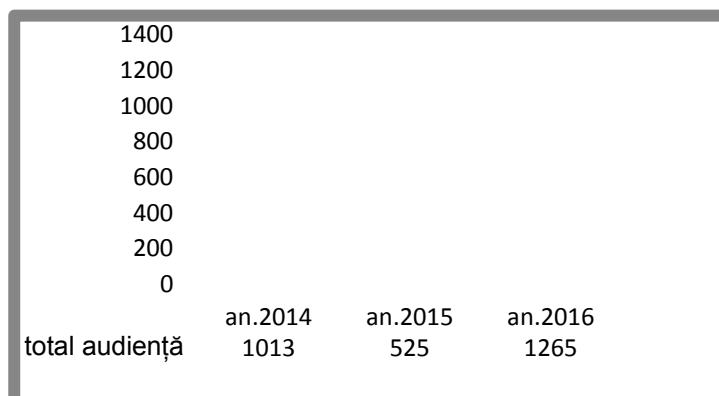
Spectrul problemelor abordate de cetățeni reprezintă situația ce arată punctele forte și slabe ale gradului de eficiență a autorităților administrației publice locale, activitatea serviciilor desconcentrate și descentralizate, accesul la informație, activitatea organelor de drept, reabilitare, despăgubiri, ocrotirea sănătății, economia și finanțe, agricultura (agenții economici), remunerarea muncii.

Conform competențelor, petițiile au fost expediate organelor, persoanelor oficiale, primăriilor, serviciilor descentralizate și deconcentrate, fiind examinate în termen, fără depășire. O mare parte din petiții au fost rezolvate cu deplasare în teritoriu, examinându-se situația la fața locului.

Audiența cetățenilor se efectuează zilnic de către președintele raionului, vicepreședinți, șefi de direcții/secții cât și de specialiștii Consiliului raional. O mare parte din problemele abordate în cadrul audiențelor s-au examinat, în general, în ziua adresării. În cazul competenței altor servicii, se apelează direct la serviciile respective. Pe parcursul anului 2016 în cadrul audienței de către președintele raionului au fost

primiți 1265 locuitori ai raionului. La capitolul dat se observă o majorare comparativ cu anii 2014-2015

Dinamica numărului de cetățeni primiți în audiență în anii 2014-2016

b) Relații externe

În cursul anului 2016 am reușit să extindem relațiile de colaborare cu Consiliul județean Dâmbovița, drept rezultat a fost posibilă reparația și dotarea tehnică a Instituției Publice LT Ștefan Vodă fiind valorificați în acest sens 3 mln 144 mii lei dintre care 2 mln 60 mii au fost donați de către județul Dâmbovița și 1 mln 84 mii a fost contribuția din bugetul instituției. Urmează în 2017 să beneficiem încă de 100.000 euro.

Am încheiat un acord de colaborare cu Consiliul județean Brașov și cu voievodatul Swindnic, Polonia.

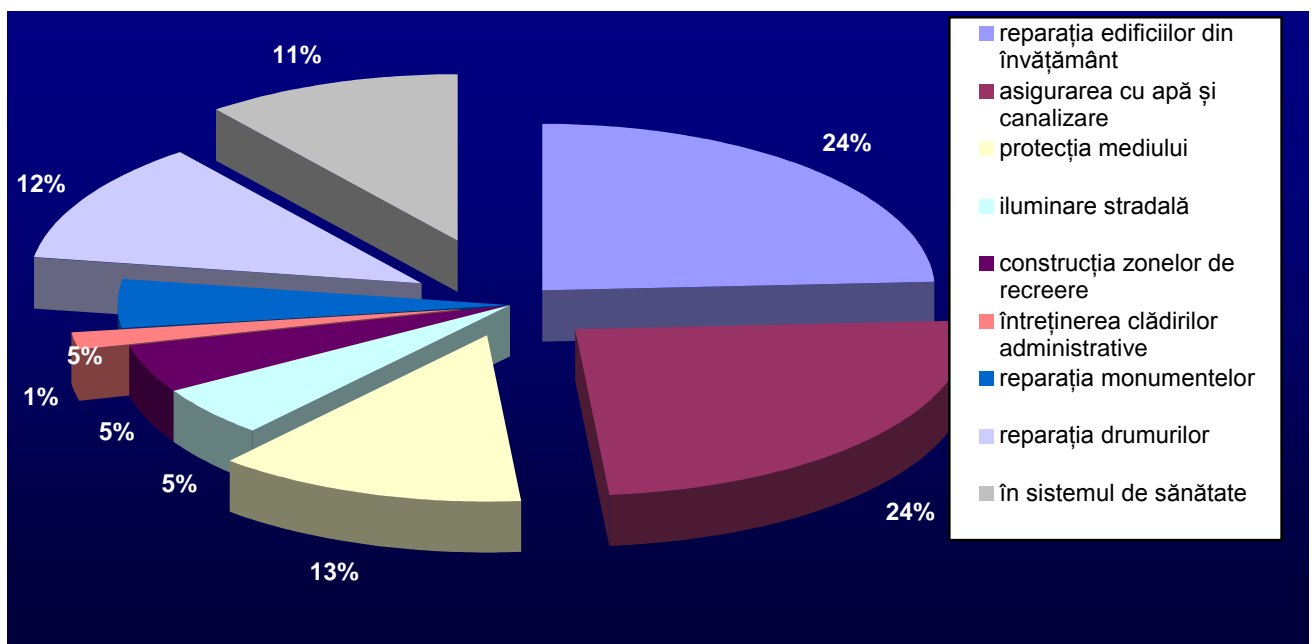
DEZVOLTAREA ECONOMICĂ

Asigurarea creșterii economice durabile, atât în sectorul agroalimentar, cât și în sferile economice neagricole și **crearea unui mediu de afaceri favorabil** este unul din angajamentele care stau la baza activității conducerii raionului, atât și a direcției economie și atragerea investițiilor și direcției construcții, gospodărie comunală și drumuri.

Astfel, cu aportul direcției economie și atragerea investițiilor la **crearea mecanismului de atragere a investițiilor și dezvoltarea capacităților comunităților și administrației publice locale de nivelul I** din raion am reușit să înregistrăm rezultate la capitolul investiții.

Valoarea proiectelor investiționale din diverse domenii și a reparațiilor capitale valorificate în anul 2016 lei a constituit **37.620.310,53 lei**, , inclusiv:

- reparația edificiilor din sfera învățământ - **9 462 148,44 lei**
- asigurarea cu apă și canalizare - **9 229 310,32 lei**
- protecția și ameliorarea mediului ambiant - **4 052 972,76 lei**
- iluminare stradală - **1 890 119,66 lei**
- construcția zonelor de recreere și a terenurilor de joacă - **1 853 116 lei**
- reparația și întreținerea clădirilor administrative - **568 644 lei**
- reparația monumentelor și edificiilor din domeniul culturii - **1820.812,35 lei,**
- reparația și întreținerea drumurilor - **4 674 000 lei**
- în sistemul de sănătate - **4.069.187 lei.**

Un succes la investiții îl constituie cele două proiecte depuse la ADR SUD și finanțate de către Fondul Național de Dezvoltare Regională SUD. Astfel, primăria Feștețița va beneficia în decursul anului 2017 pentru construcția drumului intercomunitar Feștețița-Marianca de Jos-Ștefan Vodă și asigurarea conexiunii cu drumul național R 30 Chișinău-Căușeni-frontiera cu Ucraina 10 000 000 lei din cele 23000000, iar primăria Antonești pentru proiectul „Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Antonești - oportunități sporite pentru dezvoltarea economică pentru zona de sud a

Republicii Moldova” (valoarea - 14000000 lei) va fi finanțată în 2018.

Din mijloacele financiare oferite în 2016 de Guvernul României prin FISM au fost valorificați 1 mln 792 mii lei prin intermediul proiectului „*Lucrări civile la grădinița de copii nr.1 din s. Răscăieți*”. A demarat proiectul “*Incluziunea copiilor cu dizabilități în școlile generale*” implementat în IPLT B.P. Hașdeu din s. Olănești. La prima etapă a avut loc formarea cadrelor didactice în problema copiilor cu dizabilități fiind valorificați **150 mii lei**. Următoarea etapă a proiectului se va finisa în 2017 și prevede lucrări de termoizolare a liceului în sumă de **100 mii dolari SUA**.

Cu suportul Fondului Ecologic Național au fost finanțate proiecte în sumă de 10 mln 704 mii 507 lei la construcția și reparația sistemelor de alimentare cu apă și canalizare din localitățile Talmaza (6 mln 163 mii 432 lei), Slobozia (1 mln 637 mii 868 lei), Carahasani (800 mii lei), Popeasca (318 mii lei), Volintiri (217 mii 107 lei) și Copceac (curățarea albiei râului Copceac – 1.568.100 lei).

Grație finanțelor Ambasadei Austriece, pentru curățarea canalului din s. Cioburciu amplasat în preajma r. Nistru au fost valorificate 2 mln lei, alții 400 mii urmând a fi valorificate în 2017.

Cu suportul Biroului pentru reintegrare au fost implementate proiecte ce țin de extinderea și întreținerea sistemelor de iluminare stradală în sumă de 633 mii 046 lei în localitățile Talmaza, Cioburciu, Purcari.

Prin intermediul Fondului pentru Eficiență Energetică a fost efectuate lucrări de termoizolare a pereților la clădirea grădiniței de copii din s. Popeasca în sumă de 640 mii lei.

Din sursele alocate de la Compania Națională de Asigurări în Medicină au fost desfășurate lucrări de reparație în Oficiile Medicilor de Familie de 4 mln 069 mii 187 lei în or. Ștefan Vodă, s. Viișoara, s. Slobozia, s. Răscăieți, s. Crocmaz, s. Carahasani.

Din Fondul Rutier republican pentru reparația drumurilor de importanță locală și comunală au fost valorificate 4 mln 517 mii lei, , inclusiv pentru drumul Ștefan Vodă– Săiți - 392 mii 300 lei, drumul de acces spre spitalul raional - 1 mln 397 mii 700 lei, drumul de acces spre satul Cioburciu - 378 mii 900 lei, drumul de acces spre satul Slobozia - 525 mii 600 lei, drumul de acces spre tabăra Dumbrava - 428 mii 500 lei, drumul Ștefan Vodă – Talmaza - 1 mln lei, proiectul tehnic la drumul de acces s.

Copceac - 150 mii lei, la profilarea și întreținerea de iarnă a drumurilor - 187 mii lei.

Datorită finanțării din Bugetul de Stat au fost valorificați *1 mln 475 mii lei*. Bugetul raional a alocat la efectuarea reparației capitale la diverse obiecte circa *1 mln 414 mii 700 lei*. Din bugetele locale au fost utilizate circa *7 mln 289 mii 300 lei* (printre care *termoizolarea pereților la casa de cultură din s. Palanca – 1.003.300 lei*).c

Numărul total al proiectelor/acțiunilor investiționale în anul 2016 a constituit **53**, inclusiv în domeniul reparației edificiilor din sfera învățământ - **19**, asigurarea cu apă și canalizare - **5**, protecția și ameliorarea mediului ambiant - **4**, iluminare stradală - **4**, construcția zonelor de recreere și a terenurilor de joacă - **4**, reparația și întreținerea clădirilor administrative - **1**, reparația monumentelor și edificiilor din domeniul culturii - **4**, reparația și întreținerea drumurilor - **9**, în sistemul de sănătate - **7**.

Nemijlocit, direcția a lucrat asupra a 3 cereri de finanțare care au fost depuse (2 note conceptuale la FNDR, o notă conceptuală la Ambasada Americii). A coordonat procesul de implementare a unui proiect finanțat prin intermediul grantului Fundației Edelweiss în or. Ștefan Vodă “*Construcția unui teren de joacă pentru copii*”; a fost dirijat procesul de implementare a proiectului *Fondul pentru Tineri Ștefan Vodă* (în cadrul Programului de Granturi Mici au fost finanțate 11 microproiecte); a continuat implementarea proiectului “*Generații tinere, active pentru trecut*” (a fost organizată și desfășurată conferința de finalizare a proiectului, au fost întocmite și expediate 1 raport narativ și 1 raport financiar final). De asemenea a existat posibilitatea de a implementa proiectul “*Monitorizarea traficului rutier în raionul Ștefan Vodă*”, care însă a fost respins la ședința Consiliului. A fost discutată aprins ideea de a implementa PPP în cadrul Programului “*Energie și Biomasă*”. În acest context au fost organizate numeroase ședințe și a fost studiată fezabilitatea acestora.

Incubatorul de Afaceri din Ștefan Vodă reprezintă instrumentul de creștere economică locală menit să faciliteze demararea afacerilor, dezvoltarea și succesul acestora. În perioada anului de gestiune IASV și-a axat activitatea pe următoarele priorități:

- Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii nou înființate, din regiune, aflate în primii ani de dezvoltare;
- Identificarea și instruirea tinerilor doritori de a iniția o afacere, oferirea condițiilor în perioada de preincubare;

- Crearea oportunităților de formare/dezvoltare continua tuturor antreprenorilor din regiune, pe parcursul întregului ciclu de viață al ÎMM;
- Încurajarea dezvoltării antreprenorialului feminin în regiune;
- Identificarea și stimularea meșterilor populari din regiune – drept potențiali producători locali cu spirit întreprinzător și promotori ai turismului rural;
- Menținerea, inițierea și dezvoltarea parteneriatelor locale, regionale, naționale și internaționale întru facilitarea fortificării ÎMM, care să contribuie la creșterea economică și crearea noilor locuri de muncă în regiune;
- Promovarea activității IP IASV în fiecare localitate din raionul Ștefan Vodă;
- Îmbunătățirea continuă a competențelor echipei manageriale a IP IASV.

La situația din 31.12.2016, Incubatorul de Afaceri din Ștefan Vodă găzduiește 12 companii care oferă 70 locuri de muncă, inclusiv 26 de tineri și 25 femei.

SERVICII:

- Servicii sportive
- Servicii IT și reparația calculatoarelor
- Cursuri limba engleză
- Servicii de consiliere în sănătate
- Consultări pentru fermieri
- Prestare servicii de curățenie
- Servicii pentru agricultură
- Servicii cosmetologice
- Servicii consultative contabile 1C
- Servici TAXI
- Servicii stomatologice

PRODUCERE:

- Producerea mobilei

Putem, de asemenea adăuga, ca vârsta medie a rezidenților IASV este de 30 ani, persoane tinere, energice, cu idei inovative, ce contribuie la dezvoltarea economică a raionului Ștefan Vodă

Cifra de afaceri a antreprenorilor rezidenți în perioada de gestiune constituie circa 13.441.272 lei și taxe și impozite generate în sumă totală de 920.766 lei.

DOMENIUL AGRICULTURII

Direcția agricultură și alimentație a Consiliului raional Ștefan Vodă în anul 2016 și-a organizat activitatea în conformitate cu obiectivele strategice stipulate în Programul de

dezvoltare social-economică a raionului pentru anii 2015-2020, în planurile de activitate a Consiliului raional și a direcției agricultură și alimentație.

Cu aportul specialiștilor direcției agricultură și alimentație au fost organizate 6 sectoare demonstrative cu soiuri și hibrizi de plante omologate în Republica Moldova: SRL „Cioburciu Agro” – 2 sectoare; SA „Nistru-Olănești” – 2 sectoare; SRL „Răscăiețeni Agro” – 2 sectoare.

Anul agricol 2016 a fost un an climateric complicat. Vară, pe 12-25 mai 2016, în localitățile Carahasani, Purcari, Copceac, Ștefănești, Popeasca, Antonești, Slobozia, Cioburciu, Alava au avut loc situații excepționale cu caracter natural (ploi torențiale, grindină, vânt puternic), în rezultatul cărora au fost afectate culturile agricole pe suprafața de 2053 ha din proprietatea a 34 agenți economici, fermieri. Prejudiciul cauzat sectorului agrar a fost estimat în jur la 14 mln lei. Întrucât culturile agricole n-au fost asigurate, pierderile suportate n-au fost compensate, producătorii agricoli rămânând în pagubă.

În localitățile raionului activează 11 puncte de colectare a laptelui, care au strâns 1849 tone de lapte, cu 84 tone mai mult față de anul 2015. Întreprinderile de prelucrare au achitat producătorilor de lapte 8.989.000 lei, ori cu 204 mii lei mai mult față de anul precedent.

Pe parcursul anului 2016 specialiștii direcției agricultură și alimentație au acordat ajutorul necesar agenților economici la perfectarea dosarelor pentru subvenționarea anumitor activități investiționale din Bugetul de Stat. În total au fost perfectate 170 dosare, suma investițiilor a constituit 121 mln lei.

Valoarea totală a sumelor solicitate, conform dosarelor înaintate către Agenția de Intervenții și Plăți în agricultură pe toate măsurile stipulate în Regulamentul de subvenționare constituie 23327822 lei.

Cele mai mari sume investite în sectorul agrar îi revin măsurii 1.7. „Stimularea creditării producătorilor agricoli” care constituie 41076648 lei, măsura 1.3. „Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional”, care constituie 32423798 lei, și măsura 1.2 „Investiții la înființarea plantațiilor pomicole și viticole” care constituie 21878569 lei.

La moment pe teritoriul raionului activează 17 frigidere, capacitatea acestor frigidere constituie 10842 tone, totodată SRL „Appulum DAB”, s. Slobozia, continuă construcția complexului frigorific cu capacitatea de 3000 tone.

O atenție deosebită a fost acordat asigurării calității în învățământ și prestarea serviciilor de sănătate, promovării valorilor culturale. Astfel:

Direcția generală educație a promovat pe parcursul anului 2016 o activitate derivată din politicile educaționale naționale, ce au urmărit implementarea unei noi viziuni asupra educației, având ca dimensiuni principale: îmbunătățirea calității, a eficacității și eficienței sistemului educațional și formarea profesională, întru menținerea și stimularea performanțelor cadrelor didactice și manageriale.

În anul 2016 procesul educațional a fost organizat și desfășurat în 60 instituții de învățământ. Întru asigurarea cuprinderii cu școala a tuturor elevilor s-a reușit de școlarizat 99,77 % (actualmente în afara școlii au rămas 4 elevi și 13 au abandonat școala pe parcursul anului).

Alimentația a fost organizată în toate instituțiile preuniversitare. În total s-au alimentat 2779 elevi din clasele I-IV din contul bugetului și 480 din clasele V-XII din contul părinților.

Bugetul total pentru anul 2016 a constituit 72387,0 mii lei.

S-au executat 65.981642 lei. Soldul la 01.01.2017 a constituit 6.405358 lei. Majoritatea surselor financiare au fost utilizate pentru achitarea cheltuielilor de personal și întreținerea instituțiilor.

50% din componenta raională a fost utilizată conform prevederilor Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.868 din 08.10.2014.

50% a fost alocată instituțiilor cu un număr mai mic de 91 elevi.

Foarte puține surse financiare au fost alocate pentru efectuarea reparațiilor clădirilor, procurarea utilajului, mobilierului, inventarului.

Pentru efectuarea reparațiilor s-au alocat circa 1062 mii lei din bugetul instituțiilor, 150 mii lei din contul Consiliului raional, 73 mii lei din contul primăriilor, 2300 mii lei – proiecte, granturi.

DOMENIUL SĂNĂTĂȚII

Activitățile de promovare a sănătății au fost axate pe comunicare, informare și educarea populației privind riscurile pentru sănătate, profilaxia bolilor transmisibile, netransmisibile, modificarea comportamentelor și obiceiurilor în vederea promovării modului sănătos de viață și prevenirii bolilor.

Dar am să mă refer și la partea logistică a acestor instituții și am încep cu IMSP ”Spitalul raional Ștefan Vodă”.

Capacitatea totală a spitalului este de 175 paturi, contractate de CNAM cu următoarele secții: secția terapie – 40 paturi; secția chirurgie – 40 paturi; secția pediatrie – 25 paturi; secția boli cronice – 35 paturi; secția obstetrico-ginecologică – 20 paturi;

secția boli infecțioase – 15 paturi; secția anestezie, terapie intensivă, blocul de operații; secția de transfuzie a sângelui. S-au tratat în secțiile instituției 5919 de pacienți.

Pe parcursul anului 2016 în domeniul sănătății au fost investite pentru utilaj și echipament 626.842 lei, iar pentru reparații curente, capitale și dotări cu mobilier – 3.442.345 lei, în total 4.069.187 lei.

La IMSP ”Spitalul raional Ștefan Vodă” cu capacitate de 175 paturi a fost procurat echipament și utilaj în sumă de 106.248 lei și efectuate reparații în valoare de 456.500 lei. În noiembrie 2016 a fost elaborat și înaintat către CNAM proiectul de prelungire a reparației blocului cu 5 nivele care a fost selectat de comăpanie, alocându-se 450 mii lei pentru reparația secției de internare. Dar o să căutăm posibilități pentru a identifica surse financiare pentru reparația încă unui etaj din edificiul acestei instituții.

Din fondurile disponibile ale instituției s-au procurat 6 pupinele în sumă de 50400 lei. De asemenea, a fost procurat un concentrator de oxigen în sumă de 21758 lei, patru frigidere și o cameră de congelare în suma de 19130 lei, doua aparate de aer condiționat - 14960 lei, aspirator în sala de operații - 6500 lei, plasa pentru gard în sumă de 39830 lei. Din partea Consiliului raional s-au alocat 70 mii lei care au fost distribuiți pentru alimentația donatorilor (30 mii lei), tratamentul pacienților social defavorizați (20 mii lei), efectuarea investigațiilor medicale a recruților neasigurați (20 mii lei).

De asemenea au fost înaintate doua proiecte ce țin de asigurarea laboratorului cu echipament performant și asigurarea instituției cu concentrator centralizat de oxigen către Programul „KUSANONE”, Ambasada Japoniei. Pe parcursul acestui an, instituția a fost aprovizionată cu medicamente, dezinfectante, reactive de laborator în cantități necesare. Pe parcursul anului 2017 rămâne o prioritate asigurarea instituției cu echipament medical (fibrogastroscoop, aparatul fizioterapeutic, chirurgical). Mai avem nevoie de calculatoare pentru a duce la bun sfârșit implementarea sistemului informațional.

În medicina primară activează **cinci centre de sănătate** –Ștefan Vodă, Talmaza, Crocmaz, Olănești, Antonești.

În ansamblul, conducătorii instituțiilor și medicii de familie din raion depun eforturi considerabile pentru a satisface necesitățile oamenilor în serviciile medicale. Centrele își desfășoară activitatea conform Programului Unic în cadrul Asigurării obligatorii de asistență medicală, ele oferă asistență medicală primară gratuită la nivelul echipei medicului de familie la toată gama de servicii; serviciile specialiștilor și investigațiile

paraclinice sunt gratuite la trimiterea medicului de familie a persoanelor înscrise pe lista medicului de familie din instituție.

Obiectivele principale sunt sporirea calității serviciilor medicale, asigurarea accesibilității la servicii de calitate. Astfel, analizând indicatorii de activitate constatăm o scădere lentă a morbidității în raion. Rămâne caracteristic pentru instituțiile medicale deficitul substanțial de cadre de medici. Cu toate eforturile depuse de Consiliul raional în această direcție pe parcursul anilor situația nu s-a schimbat.

ASISTENȚA SOCIALĂ

Un alt domeniu cu priza directă la nevoile oamenilor este **asistența socială**. Aș spune chiar mai mult, numărul aflat în creștere de persoane care o duc mai greu decât noi, adresările lor după ajutor în instanțele raionale au obligat conducerea raionului, direcția respectivă să atragă atenție sporită acestei sfere, să caute noi modalități de satisfacere a solicitărilor oamenilor.

Un component de bază ale sistemului integrat de asistență socială în bani o constituie **Fondul local de susținere socială a populației** care acordă ajutoare materiale persoanelor socialmente vulnerabile afectate de sărăcie în cea mai mare măsură, ori aflate în condiții deosebite de dificile pe motiv de boală, ori în urma unor situații excepționale. În anul 2016 s-au desfășurat 12 ședințe ale Consiliului de Administrație al Fondului Local de Susținere Socială a Populației, în urma cărora s-au alocat ajutoare materiale conform Cererilor Unice. Pe parcursul anului din FLSSP au beneficiat de ajutoare materiale conform Cererilor Unice 2451 persoane nevoiașe în sumă totală de 1.730.600 lei. De la Consiliul raional Ștefan Vodă ajutor financiar s-a alocat în sumă de circa 580 mii lei. Faptul că raionul dispune de unul din cele mai mari numere de centre comunitare din țară ne ajută să soluționăm multiple probleme, adresări ale oamenilor. Dar ele încă persistă. Domeniul asistenței sociale este unul complicat care necesită permanentă atenție și extinderea numărului de servicii sociale acordate.

DOMENIUL CULTURAL

Cu un rol bine determinat în spațiul cultural raional, direcția cultură, tineret, sport și turism a urmărit și în anul 2016 ca principalele obiective de activitate să fie: sprijinirea activității așezămintelor culturale, realizarea programelor culturale permanente în parteneriat cu instituțiile de specialitate din țară, inițierea și sprijinirea proiectelor și programelor de promovare/conservare și protejare a obiceiurilor și tradițiilor populare.

De către direcția cultură, tineret, sport și turism au fost realizate:

- **19** activități educaționale și științifice (*simpozioane, instruirii, traininguri, seminare, ateliere de creație, master-clas, campanii de promovare, cursuri, atestarea a 10 bibliotecare BP și școlare, atestarea a 6 profesori ai școlilor de arte, conferirea titlului model a 2 colective*);

- **80** de evenimente, din ele **7 festivaluri și concursuri, 20 sărbători, 8 comemorări, 10 expoziții, 13 turnee sportive raionale și 5 republicane, 12 participări la festivaluri de nivel național/internațional, 4 târguri, 1 deplasare turistică**).

Programele cultural-educative și sportive desfășurate în anul raportat au fost caracterizate de consecvență, ritmicitate, coerență și profesionalism, fiind structurate pe **3** direcții/programe distincte:

1. Programul cercetare-conservare-pregătire metodologică.

2. Programul cultural-artistic împărțit în 3 secțiuni (locale-raionale-naționale).

3. Programul administrativ (administrarea patrimoniului mobil și imobil).

Datorită programului Novateca bibliotecarii au multe oportunități pentru aplicare la programe de participare în concursuri. În baza concursurilor 4 biblioteci publice s-au ales cu aparat foto. Se observă o frecvență motivată de micșorare a numărului de utilizatori adulți, dar se mărește numărul de utilizatori copii. A crescut numărul de utilizatori activi - **23789**, numărul de împrumut-**238769**, numărul de activități culturale -**753**, din care expoziții -**431**.

ÎNCHEIERE

Evident, conducerea raionului, aparatul președintelui, direcțiile raionale, în instituțiile publice subordonate Consiliului raional în colaborare cu serviciile desconcentrate, autoritățile locale, societatea civilă și alți actori sociali își propun să realizeze cât mai multe obiective care ar contribui la sporirea atractivității raionului pentru investiții autohtone și străine directe, și anume:

- Consolidarea capacităților de dezvoltare și extindere ale afacerilor existente;
- Îmbunătățirea condițiilor pentru comerțul producției agricole;
- Atragerea fondurilor investiționale în toate domeniile din raion;
- Diminuarea costurilor legate de cheltuieli energetice, prin sporirea eficienței energetice a clădirilor publice și promovarea eficienței energetice în rândul consumatorilor. Și la acest capitol deja am făcut primii pași de succes. În 2016 urmează cu susținerea PNUD să construim cazangerii pe biomasă încă în 6 localități, să perfecționăm sistemele actuale;

- Sporirea gradului de atenție acordat persoanelor nevoiașe, copilului, familiei și grupurilor discriminate. Un exemplu este centrul „Maria și Magdalena”, de servicii

noi medicale și asistență socială beneficiind peste 300 de persoane;

- Acordarea atenției deosebite asigurării calității în învățământ și prestării serviciilor de sănătate.

Ne dorim foarte mult ca anul 2017 să fie unul productiv, rezultativ și de succes.

În finalul informației mele doresc să subliniez faptul că pentru realizarea obiectivelor stipulate în Strategia de dezvoltare social-economică a raionului Ștefan Vodă pentru perioada 2016-2020 vom consolida toate eforturile, vom tinde spre creșterea investițiilor prin crearea oportunităților care vor permite îmbunătățirea nivelului de trai al cetățenilor raionului nostru.